

Tutkimusdatan tietosuojailmoitus

1. Tutkimuksen rekisterinpitäjä

Turun yliopisto, sosiaalitieteiden laitos

osoite: sosiaalitieteiden laitos, Turun yliopisto, FI-20014 Turku

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)

postiosoite: PL 30, 00271 Helsinki

käyntiosoite: Mannerheimintie 166, Helsinki

2. Yhteistyöhankkeena tehtävän tutkimuksen osapuolet ja vastuunjako

Multimed-tutkimus toteutetaan Turun yliopiston INVEST-tutkimuskeskuksessa. Multimed-tutkimus hyödyntää INVEST-tutkimuskeskuksen hallinnoimia rekisteriaineistoja Turun yliopiston ja THL:n välisen tutkimusyhteistyösopimuksen, ja siihen kuuluvan tutkimusaineistojen yhteisrekisterinpitäjyyden, puitteissa.

3. Tutkimuksen vastuullinen johtaja tai siitä vastaava ryhmä

Katri Aaltonen

INVEST tutkimuskeskus ja lippulaiva, 20014 Turun yliopisto

puh. +358 50 475 5862

katri.m.aaltonen@utu.fi

Outi Sirniö

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, PL 30, 00271 Helsinki

Puh. +358 29 5247 964

outi.sirniö@thl.fi

Jani Erola

Sosiaalitieteiden laitos, sosiologia, 20014 Turun yliopisto

puh. +358 40 512 5286

jani.erola@utu.fi

4. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

THL:n tietosuojavastaava Jarkko Reittu (tietosuoja@thl.fi)

5. Tutkimuksen suorittajat

Multimed -tutkimusryhmän jäsenet, joilla on Tilastokeskuksen, THL:n ja Turun yliopiston INVEST-tutkimuskeskuksen käyttö lupa tutkimuksessa käytettyihin rekisteritietoihin.

6. Yhteyshenkilö tutkimusrekisteriä koskevissa asioissa

Matti Lindberg (matti.lindberg@utu.fi)

7. Tutkimusrekisterin nimi

INVEST / Multimed-osatutkimus

8. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Lääkehoidon rahoituksen monitasohallinta ja desentralisaatio - Tavoitteena laatu ja kestävyys (MultiMed) - tutkimushankkeessa tutkitaan miten hallinto- ja ohjausmekanismit ovat yhteydessä lääkekustannuksiin, lääkkeiden käytön yhdenvertaisuuteen ja lääkkeenmääräämisen laatuun. Tietosuojailmoitus koskee osatutkimusta, jonka tavoitteena on verrata lääkkeenmääräämisen laadun, lääkekustannusten ja lääkkeiden yhdenvertaisen käytön alueellista vaihtelua Suomessa rekisteritietojen avulla.

9. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietojen käsittelyn peruste on EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen artikla 6 tai artikla 9.

EU:n yleinen tietosuoja-asetus, artikla 6, kohta 1 (valitse yksi peruste kuhunkin käyttötarkoitukseen):

☐

rekisteröidyn suostumus

☐

rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen

säädökset:

☐

yleistä etua koskeva tehtävä/rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö

☒

tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi

☐

tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi

☐

rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen

mikä oikeutettu etu on kyseessä:

EU:n yleinen tietosuojalaki, artikla 9 (erityiset henkilötietoryhmät):

- ☐ rekisteröidyn suostumus
- ☐ yleisen edun mukainen arkistointitarkoitus, tieteellinen tai historiallinen tutkimus, tilastointi

10. Mitä henkilötietoja tutkimusaineisto sisältää

Tutkimuksessa käytetään Tilastokeskuksen, Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen ja Kansaneläkelaitoksen rekisteriaineistoja. Tutkimus koskee Suomen väestöä vuosina 2014–2025. Tilastokeskus on poistanut rekisteritiedoista suorat henkilötunnisteet.

Tilastokeskuksen aineistot (kohderyhmänä Suomen koko väestö; tiedot alkavat vuodesta 1987 ja päättyvät viimeisimpään saatavilla olevaan vuoteen, ellei alla ole toisin mainittu)

- FOLK Perus
- FOLK muutto
- Postinumero, syntymävaltio, maahan-/maastamuuttopäivät
- Kuolemansyytiedot (sis. ICD-luokitus sekä kuolinpaikka (koti, sairaala ym.))

THL:n rekisteritiedot:

- Terveystieteiden huollon poisto-/hoitoilmoitusrekisteri (HILMO)
- Perusterveydenhuollon hoitoilmoitusrekisteri (AvoHILMO)
- Toimeentulorekisterin tiedot

Kelan etuustiedot:

- Kelan maksetut eläke-etuudet
- Kelan eläke-etuuksien saajat
- Kuntoutuspalvelujen saajat ja maksut, täydennetty perustetiedoilla
- Kuntoutusrahan saajat ja maksetut etuudet
- Perustoimeentulotuen ratkaisut
- Kelan kuntiin lähettämät toimeentulotuen ilmoitukset ja täydentävän tuen hakemukset
- Perustoimeentulotuen maksut
- Perustoimeentulotuen saajakotitaloudet
- Perustoimeentulotuen saajat (henkilöt)
- Perustoimeentulotuen laskut (asiakkaan puolesta maksetut laskut sekä käsitellyt maksusitoumuslaskut)
- Perustoimeentulotuen ratkaisujen etuusjaksokohtaiset tiedot
- Perustoimeentulotuen ratkaisujen kotitalouden jäsenkohtaiset tiedot
- Perustoimeentulotuen ratkaisujen tulotiedot
- Perustoimeentulotuen ratkaisujen menotiedot
- Alkaneiden sairauspäiväraha-kausien kesto
- Sairauspäivärahojen maksut
- Sairauspäivärahojen saajat
- Lääkekorvausoikeudet
- Sairausvakuutuksesta korvattavat lääketöimittimet
- Lääkärinpalkkiot toimenpiteittäin
- Sairaanhoidon korvaukset
- Tutkimus ja hoito, toimenpiteittäin

- Lääkäripalkkiot erikoisaloittain
- Sairaankoitokorvaukset (ml. lääkkeet) maksuriveittäin
- Työttömyysturvan maksutiedot
- Vammaistukien saajat
- Vammaistukien maksut

11. Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Tilastokeskuksen, Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen ja Kansaneläkelaitoksen rekisterit.

12. Tietojen siirto tai luovuttaminen tutkimusryhmän ulkopuolelle

Tietoja ei siirretä tai luovuteta tutkimusryhmän ulkopuolelle. Aineisto on käytettävissä Tilastokeskuksen Fiona-etäkäyttöympäristössä. Tutkimustulosten raportoinnissa noudatetaan Tilastokeskuksen ohjeistusta yksittäisten henkilöiden tunnistamisen ehkäisemisestä.

13. Tietojen siirto tai luovuttaminen EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Tutkimusaineisto sijaitsee Tilastokeskuksen palvelimella ja sitä käytetään Tilastokeskuksen Fiona-etäkäyttöympäristössä. Aineistoa ei analysoida EU:n ja ETA:n ulkopuolisista maista käsin.

14. Automatisoitu päätöksenteko

Tietojen käsittelyssä ei tehdä automaattisia päätöksiä tai profilointia.

15. Henkilötietojen suojauksen periaatteet

☒ Tiedot ovat salassa pidettäviä
Salassapitoperuste:

Aineisto sisältää Tilastokeskuksen, Kelan ja THL:n rekistereistä poimittuja henkilötietoja, jotka eivät ole julkisesti saatavilla. Rekistietiedot sisältävät sensitiivisiä terveyttä, sosiaaliturvaa ja lääkekorvauksia koskevia tietoja.

Manuaalisen aineiston suojaaminen:

Tietojärjestelmissä käsiteltäviä tietoja suojataan seuraavin keinoin:

☒ käyttäjätunnus ☒ salasana ☒ käytön rekisteröinti ☒ kulunvalvonta
☐ muu, mikä:

Suorien tunnistetietojen käsittely:

☒ Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa

☐ Aineisto analysoidaan suoran tunnistetiedoin, koska (peruste suorien tunnistetietojen säilyttämiselle):

16. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

☒ Tutkimusrekisteri hävitetään

☐ Tutkimusrekisteri arkistoidaan ☐ ilman tunnistetietoja ☐ tunnistetiedoin

Mihin aineisto arkistoidaan ja miten pitkäksi aikaa:

17. Rekisteröidyn oikeudet ja niiden mahdollinen rajoittaminen

Rekisteröidyllä on oikeus peruuttaa antamansa suostumus, mikäli henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen.

Rekisteröidyllä on oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle, mikäli rekisteröity katsoo, että häntä koskevien henkilötietojen käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Rekisteröidyn EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisista oikeuksista voidaan poiketa tieteellisessä tutkimuksessa seuraavin suojatoimin:

- Henkilötietojen käsittely perustuu tutkimussuunnitelmaan.
- Tutkimuksella on vastuuhenkilö tai siitä vastaava ryhmä.
- Henkilötietoja käytetään ja luovutetaan vain historiallista tai tieteellistä tutkimusta taikka muuta yhteensopivaa tarkoitusta varten sekä muutoinkin toimitaan niin, että tiettyä henkilöä koskevat tiedot eivät paljastu ulkopuolisille.
- Jos tutkimuksessa käsitellään tietosuoja-asetuksen artiklan 9 kohdassa 1 (erityiset henkilötietoryhmät) ja artiklassa 10 (rikostuomioihin ja rikkomuksiin liittyvät henkilötiedot) tarkoitettuja henkilötietoja, niin em. kohtien 1 – 3 noudattamisen lisäksi tulee tehdä tietosuoja-asetuksen 35 artiklan mukainen tietosuojan vaikutustenarviointi ja toimittaa se tietosuojavaltuutetun toimistoon 30 päivää ennen tutkimuksen aloittamista.

Seuraavista rekisteröidyn EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisista oikeuksista poiketaan tässä tutkimuksessa seuraavilta osin:

Valitse ne kohdat, joiden osalta on päätetty rajoittaa rekisteröidyn oikeuksia. Kirjaa tekstikenttään perustelut, miksi näin on tarpeellista tehdä.

☐ Rekisteröidyllä on oikeus tarkistaa itseään koskevat tiedot (artikla 15).

☐ Rekisteröidyllä on oikeus tietojensa oikaisemiseen (artikla 16).

☐ Rekisteröidyllä on oikeus tietojensa poistattamiseen (artikla 17). Oikeutta henkilötietojen poistamiseen ei sovelleta tieteellisessä tai historiallisessa tutkimustarkoituksessa silloin, kun poisto-oikeus todennäköisesti estää tai vaikeuttaa käsittelyä.

☐ Rekisteröidyllä on oikeus vaatia käsittelyn rajoittamista (artikla 18).

☐ Rekisteröidyn oikeus vastustaa henkilötietojensa käsittelyä (artikla 21).